

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdaja časopisno-založniško podjetje SZDL »Naš tisk« / Direktor: Rudi Janžura / Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak / Tiska tiskarna »Slov. poročevalca« / Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 3, telefona 22-522 do 22-526 / Uprava: Ljubljana, Čopova ulica 50-III., telefon 22-575 in 22-621 / Oglasi oddelček: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832 / Poštni predal 29 / Tekoči račun Narodne banke 601-Te-163 / Mesečna naročnina 200 din

Trgovina naj gleda predvsem na koristi potrošnikov

V zadnjem obdobju je bila podvzeta vrsta ukrepov, katerih namen je dvigniti realno vrednost dinarja in s tem življenjski standard delavca in službenca. Najopaznejše je gotovo znižanje cen, ki je bilo že doseženo, odnosno bo še sledilo pri posameznih vrstah blaga. Pri tem mislimo predvsem na cene premoga, katerim je sledilo tudi znižanje cen električne energije. Če upoštevamo, da so izdatki za premog močan element cene tudi pri raznih drugih vrstah blaga ne samo pri elektriki, bo moralo slediti ustrezno znižanje tudi pri vseh teh artiklih. Poleg tega so bili odobreni znatni popusti prehrabeni industriji, ki omogočajo povprečno znižanje cen vseh izdelkov na bazi sadja in sladkorja za cca 25%.

Obseg prometa in s tem omogočile prehrabeni industriji povečanje izkoriščanja kapacitet in zaposlitev nove delovne sile. Ker je iz dosedanje prakse trgovine in deloma tudi prehrabene industrije razvidno, da se je počasi in nerada reagirala na znižanje cen, obstaja tudi v tem primeru nevarnost, da bi si del odobrenih znižanj prilastili poedin kolektivni prehrabene industrije in trgovine in si s tem na račun potrošnika povečali plačilne fondne ter tako paralizirali napore za konsolidacijo trga. Da je bila to praksa trgovine, dokazujejo dosedajni primeri formiranja maloprodajnih cen pri naslednjih proizvodih prehrabene industrije: cene v oklepaju pomenijo proizvajalceve prodajne cene in % pribitka v trgovini: Marmelada mešana, prodajna cena na malo din 165 (113 — 46%), malinovce v steklenicah po 1 liter din 340 (278 — 23%), bomboni navadni din 350 (272 — 29%), keksi, srednje kvalitete din 320 (267 — 21%), liker steklenice 1 liter din 590 (442 — 34%), rum, steklenice 1 liter din 340 (350 — 23%), testenine iz 80% moke din 110 (75 — 47 odstotkov) testenine 90% din 70 (48 — 46%). Pri testeninah so navedene cene, ki so veljale pred zadnjim znižanjem.

Tak sistem formiranja cen pri trgovskih podjetjih v času, ko so bili vsi napore našega vodstva usmerjeni v premagovanje posledice lanskoletne suše, lahko vzbuja upravičeno neveljavo potrošnikov, na drugi strani pa dokazuje, da so vodstva podjetij prešla povsem na pozicije kapitalistične trgovine, katere glavni cilj je bil lasten zaslužek ne pa zadovoljitev potrošnika. (Nadaljevanje na 4. strani)

Desetletnica drugega pomorskega obalnega sektorja

Reka, 10. avgusta. Na Reki in v Crikvenici bo svečana proslava desetletnice ustanovitve drugega pomorskega obalnega sektorja Jugoslovanske vojne mornarice, ki je med vojno vodila nešteto pomorskih akcij in akcij mornariške pehote v vodah Severnega Jadrana. Proslava bo 5. in 6. septembra. Odbor za proslavo, na čelu katerega je Miroslav Dragutin, bivši poveljnik flote borbenih čolnov poveljstva tega sektorja, bo izdal almanah, ki bo prikazoval pomorske bitke na tem sektorju. Na Reki bo ob tej priložnosti razstava in svečana akademija. Udeleženci pomorskih bitk bodo obiskali Crikvenico in kraje, kjer je bilo med vojno poveljstvo drugega pomorskega obalnega sektorja Jugoslovanske vojne mornarice.

Sestanek konference jugoslovanskih mest bo v Mariboru

V Mariboru bo konec septembra sestanek stalne konference jugoslovanskih mest, za katero se je prijavilo že okoli 300 delegatov, predstavnikov jugoslovanskih mest in precej tujih gostov. Na mariborskem sestanku bodo delegati stalne konference jugoslovanskih mest razpravljali o samoupravljanju v mestih in mestnih občinah ter o stanovanjski stiski po mestih. V Mariboru so že ustanovili iniciativni odbor, ki bo vodil vse priprave za to konferenco.

Izpolnjevanje proračuna in družbenega plana v Mariboru v I. polletju

Maribor, 10. avg. Danes popoldne so ljudski odborniki mestnega zbora proizvajalcev MLO Maribora razpravljali na 14. skupni seji, ki jo je vodil predsednik MLO tovariš Miloš Ledinek, o izvršitvi družbenega plana in proračuna za letošnje prvo polletje. Hkrati so razpravljali tudi o izvajanju letnega irvesticijskega načrta za mesto Maribor.

Referat o izpolnjevanju plana družbenih prispevkov v industriji, gradbeništvu in prometu, o realizaciji mestnega proračuna in investicijskega načrta ter o ostalih ugotovitvah polletne bilance je imel tov. Stefan Pavšič, direktor tovarne »Eranc Leskošek«. V prvem polletju je mariborska podjetja izpolnila družbeni plan 89%. Posebna komisija je ugotovila, da ob določeni pogojih ni bojazni, da bi podjetja do konca leta ne mogoča izpolniti celotnega letnega družbenega plana. V zvezi s tem je komisija dala tudi nekatera navodila in priporočila. Med podjetji je najvišje izpolnila polletni plan tovarna umetnih brusov, ki je plan presegla kar za 86%, plačni sklad pa za 90 odstotkov. To jasno kaže, da bi lahko tovarna znižala cene svojih izdelkov. Tekstilna industrija je povprečno izpolnila polletni plan za 85%. Presenetljivo nizko izpolnitev pa ima tovarna volnenih in vigozna izdelkov (68,2%), kjer bo treba poslovanje temeljito analizirati ter ugotoviti vse objektivne in subjektivne ovire.

Finančno izpolnjevanje mestnega proračuna kaže, da so znašali do 20. julija ustvarjeni dohodki 247.206.000 dinarjev, medtem ko so znašali za to dobo izdatki 227.845.000 dinarjev. Na

Prijateljstvo med FLRJ in Burmo

Izjava veleposlanika Dobrivoja Vidiča med potovanjem na azijsko socialistično konferenco

New Delhi, 10. avg. (Tanjug). »Prepričan sem, da bodo burmanska vlada in burmanske demokratične organizacije premagale vse težave, je izjavil bivši jugoslovanski ambasador

v Burmi Dobrivoja Vidič, ko je prispel v Indijo, da bi se udeležil azijske socialistične konference. Dopsniku Tanjuga je izjavil, da je temelj dosedanjih in novih uspehov Burme konstruktivni program burmanske protifašistične lige in delo vlade, ki uživa zaupanje in pomoč ljudstva v boju za neodvisnost in enakopravnost.

»Vse to«, je naglasil ambasador Vidič, »je tudi temelj prijateljskega sodelovanja med Burmo in Juoslavijo. Jugoslavija in Burma sta složni pri reševanju mnogih problemov pri OZN, kjer Jugoslavija podpira to junaško državo pri njenih naporih za odstranitev nevarnosti, ki ji pretijo od raznih strani. Jugoslavija in Burma pa imata z nedavno podpisano trgovsko pogodbo tudi dober temelj za gospodarsko sodelovanje.«

Ko je govoril o problemih Burme, je ambasador Vidič opozoril na veliko prizadevanje pri obnovi dežele ter pri likvidaciji tujega in domačega izkoriščanja. Burma pa ima velike težave zaradi agresije kuomintangskih čet in zlasti jo vznemirja, ker doslej kuomintangska vlada kljub konferenci v Bangoku še ni ničesar storila, da bi se njene čete umaknile iz Burme. Burma, ki je miroljubna država, zasluži vso politično in gospodarsko podporo Združenih narodov.

Abesinska misija dobre volje bo obiskala Jugoslavijo

Beograd, 10. avg. Jugopres je v državnem sekretariatu za zunanje zadeve izvedel, da bo v najkrajšem času prispela v Jugoslavijo abesinska misija dobre volje. V Jugoslaviji bo ostala 20 dni. Na čelu misije je bivši član abesinske vlade g. Jilma Dereasa, ki je imel nekaj časa resor trgovinskega ministrstva. Mnenje, da je obisk abesinske misije dobre volje posledica obiska jugoslovanske misije dobre volje v Abesiniji, ki jo je vodil veleposlanik Jože Vilfan, sedanjí generalni sekretar predsedstva republike.

Konferenca posebnih agencij OZN

New York, 10. avg. Posebne agencije Združenih narodov pripravljajo ta mesec in meseca septembra v trinajstih državah vrsto regionalnih konferenc in tehničnih sestankov. Take konference in sestanki bodo v Braziliji, Kanadi, Ceylonu, Danski, Egiptu, Franciji, Japonski, Italiji, Švedski, Svici, Siamu Ugandi in v ZDA. Tehnični sestanki bodo predvsem posvečeni reševanju prosvetnih problemov, problemov kmetijstva, meteorologije, mednarodne trgovine in letalstva. Take sestanke organizira UNESKO, svetovna meteorološka organizacija, organizacija OZN za kmetijstvo in prehrano (FAO), mednarodna organizacija za civilno letalstvo in organizacija GATT.

Dr. Milan Bartoš - kandidat za člana komisije OZN za mednarodno pravo

New York, 10. avg. (Tanjug). Generalni sekretar Združenih narodov je poročal o volitvah novih članov komisije OZN za

mednarodno pravo. Ta komisija je bila ustanovljena 21. novembra 1946 na temelju resolucije Generalne skupščine OZN. Mandat sedanjih 15 članov poteče konec tega leta, a na osmem zasedanju Generalne skupščine OZN bodo izvoljeni novi člani komisije. V svojem poročilu je generalni sekretar OZN navedel kandidate, ki so prijavljeni. Jugoslavija je skupaj s Sirijo predložila za člana komisije dr. Milana Bartoša, državnega svetnika v sekretariatu za zunanje zadeve FLRJ. Jugoslavija se pojavlja tudi kot predlagatelj nekaterih drugih kandidatov, med njimi kandidata Mehike, Sirije in Velike Britanije.

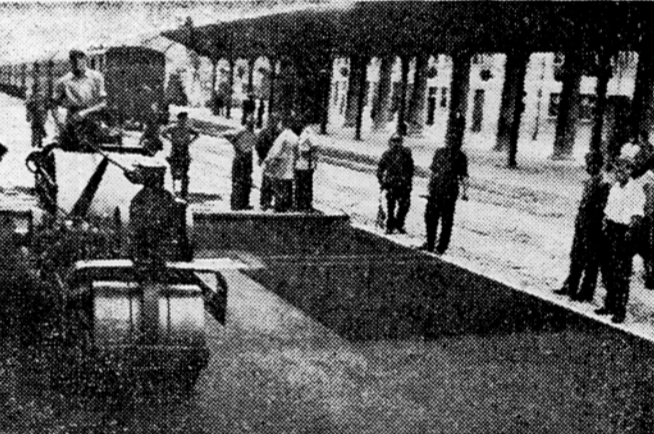
Ker se od članov komisije za mednarodno pravo zahteva, da morajo biti osebnosti s priznano kompetenco v zadevah mednarodnega prava, so kandidatski listi predloženi podatki o njihovi aktivnosti na področju mednarodnega prava ter o položaju, ki ga sedaj zavzemajo. Za izvolitev kandidata je potrebna navadna večina glasov delegatov, ki so navzoči pri glasovanju.

Stavka tramvajskih uslužbencev v Trstu
Trst, 10. avgusta. (Od našega stalnega dopisnika). — Danes od 5. uri zjutraj ne vozi v Trstu noben tramvaj, trolejbus in avtobusna podjetja Acegat. Uslužbeni podjetja Acegat so pričeli stavkati, ker je podjetje došlo do urnik, ki ga delavci ne morejo sprejeti. Poleg tega pa so predstavniki uslužbencev razpravljali z vodstvom Acegata tudi o drugih vprašanjih, ki danes tarejo delavce. Nekaterim zahtevam je vodstvo ugodilo, niso pa hoteli pristati na stari prometni razpored. Predstavniki delavske zbornice so hoteli preprečiti stavko in so prosili za posredovanje. Po neuspešnih pogajanjih so delavci sklenili, da bodo stopili v stavko. Uslužbeni so danes izjavili, da bodo stavkali toliko časa, dokler ne ugrade njihovim zahtevam.

Washington, 10. avg. (UP). Mednarodna banka za obnovo in razvoj navaja v svojem poročilu, da je imelo v tem finančnem letu skoraj 18,5 milijona dolarjev dobička, medtem ko je dobiček v prejšnjem letu znašal 16 milijonov. Od svoje ustanovitve leta 1945 je dala Mednarodna banka 80 posojil za povojno obnovo. Lani je dala banka 10 posojil za 9 držav in skupnem znesku 178 milijonov dolarjev. Lani so bila vsa odplačila posojil v popolnem skladu s sklenjenimi pogodbami. Letos do 30. junija so znašala posojila, ki jih je Mednarodna banka dodelila, že 550 milijonov dolarjev.

Novosti na ljubljanski železniški postaji

Na železniški postaji naše metropole se zadnje dni vendar nekaj ureja. Asfaltirajo pomožni

peron med tir. Ta zasilni ukrep pa seveda ne bo dosti prispeval k modernizaciji potniškega prometa na postaji, ki vse bolj dobiva značaj važnega mednarodnega železniškega vozlišča.

Železniška uprava je uvedla letos promet z motornim vlakom, ki vozi ob nedeljah v Opatiji, obratoval pa je na progi Ljubljana-Kranj ob času gorenjskega sejma. Z nabavo petih novih motornih voz, bo kmalu uveden stalni promet na lokalnih progah proti Litiji, Kamniku, Vrhniki in Kranju. Motorni voz je zelo ekonomično prevozno sredstvo. Na 100 km porabi 35 kilogramov nafte ter razvije do 90 km brzine na uro. Opremljen je s šest cilindričnimi motorjem s 130 konjskimi silami. Voz je urejen kot vagon II. razreda ter ima 60 sedišč in prav toliko stojšč.

Premogovna stiska v ČSR

Dunaj, 10. avg. (AFP). Češkoslovaški industriji grozi nevarnost, da ji bo zmanjkalo premoga, kakor tudi ni gotovo, če bo prebivalstvo dobilo premog pred zimo. Glasilo KP Češkoslovaške »Rude Pravos« piše v uvodniku, da češkoslovaški premogovniki že dve leti ne proizvajajo dovolj premoga, a v zadnjem času tudi rudniki lignita ne dosegajo planov proizvodnje.

Izjava avstrijskega ministra Meisela

Dunaj, 10. avgusta (Tanjug). Avstrijski minister za socialno zavarovanje Karlo Meisel je na zborovanju socialistov v Leobersdorfu izjavil, da se je upanje na skorajšno sklenitev mirovne pogodbe v zadnjem času precej oslabilo, ker zahteva Moskva najprej razpravo o Nemčiji in šele zatem o Avstriji. Avstrijski minister je poudaril, da avstrijski narod neče, da bi se vprašanje avstrijskega problema in neodvisnosti Avstrije povezovalo bodisi z vprašanjem Trsta bodisi z vprašanjem Nemčije.

PIRED IZRAZNIKOM PRIMORSKIE

Se pomnite, tovariši, kako je bilo med zimsko ofenzivo leta 1944 v »Kozjih stenah« na Primorskem? Tudi o tem se bomo pomenili na Okroglic!

Revirji za proslavo obletnice Primorskih brigad

Da se bodo tudi prebivalci rudarskih revirjev v čim večjem številu udeležili proslave desetletnice ustanovitve Primorskih brigad, je bil osnovni namen odpora SZDL v Trbovljah poseben štab, ki je

ležilo okrog 1500 ljudi. Razen tega pa bo odšla na Primorsko 4. septembra godba na pihala društva »Svoboda - center«.

Iz Rakeka jih pojde 300. Te dni so začeli v postojnskem okraju zbirati prijave za

„IDRIJSKI TEDEN“

Pred proslavo na Okroglici bosta v tolimskem okraju tudi zbor Vojkove brigade in predvsem »Idrijski tedens«, to je prireditve, za katero trdijo, da je doslej še ni bilo enake. V tem »Idrijskem tednu«, ki bo v času od 22. do 30. avgusta, bo imel vsak dan svoj poseben poudarek. Tako bo n. pr. otvoritev posvečena gradbeni in komunalni dejavnosti z zaključkom osnovnih gradbenih del ter s prireditvami v mestnem središču. Sledil bo dan planincev, ki bodo slavili 50-letnico obstoja svojega društva, in dan čipkarice, ki bodo priredile svoj festival z otvornostjo čipkarske razstave in kulturno prireditvijo. Mladinske delovne brigade bodo slavile svoj dan z delovno akcijo in proslavo, na kateri bodo najzaslužnejši prejeli odlikovanja. Tudi očitani in piharji bodo

udeležbo proslave na Okroglici. Prve prijave so poslali iz Rakeka, od koder jih bo šlo na Primorsko 300. Med njimi so tudi tisti borci, ki so se borili v prvi svetovni vojni na soški fronti in bodo obiskali tudi Dobrdo.

L. B.

že pričel z podrobnimi pripravami. Ta štab bo obenem pripravil vse tudi za proslavo obletnice Zbora odposlancev v Kodeljvi.

Prevoz udeležencev za proslavo na Primorskem bo v glavnem z vlakom, tako, da jim bo omogočen ogled tudi drugih zanimivost Primorske. Predvsi devajo, da se bo proslavo ude-

